

УДК 336:657

Киндич Тетяна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА МЕТОДИКОЮ ВИВЧЕННЯ

Kyndych Tetiana

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

ECONOMIC ANALYSIS BY STUDY METHOD

Економічний аналіз – взаємопов’язані й взаємозумовлені методи вивчення і наукового дослідження певних явищ, процесів, дій, результатів. За допомогою економічного аналізу виявляють невикористані резерви поліпшення показників діяльності окремих галузей, об’єднань, підприємств. Результати економічного аналізу використовують для прогнозування і перспективного планування економічних процесів, а також для розробки програм і рекомендацій подальшого ефективного розвитку, прибуткової діяльності.

Основні функції економічної діяльності, можна визначити так [1]:

- 1) інформаційне забезпечення керування (збір, обробка, упорядкування інформації про економічні явища і процеси);
- 2) аналіз (аналіз результатів економічної діяльності, оцінка її успішності і можливостей удосконалювання на підставі науково обґрунтованих критеріїв);
- 3) планування (прогнозування, перспективне і поточне планування економічної системи);
- 4) організація керування (організація ефективного функціонування тих чи інших елементів господарського механізму з метою оптимізації використання трудових, матеріальних і грошових ресурсів економічної системи);
- 5) контроль (контроль за ходом виконання бізнес-планів і управлінських рішень).

За методикою вивчення об’єктів аналіз господарської діяльності може бути порівняльним, діагностичним, факторним, маржинальним, економіко-математичним, економіко-статистичним, функціонально-вартісним тощо [2].

Таблиця 1

Методики вивчення об’єктів

Порівняльний аналіз	найпоширеніший метод економічного аналізу, який полягає у порівнянні явищ, процесів та показників, що їх характеризують для виявлення спільних рис і відмінностей між ними.
Діагностичний аналіз	особливий вид аналізу для встановлення характеру порушення нормального ходу економічних процесів на основі типових ознак, характерних тільки для цього порушення.
Факторний аналіз	спрямований на виявлення інтенсивності впливу чинників на приріст і рівень результативних показників
Маржинальний аналіз	метод оцінки й обґрунтування ефективності управлінських рішень у бізнесі на основі причинно-наслідкового взаємозв’язку об’єму продажів, собівартості, прибутку і поділу витрат на постійні і змінні.

Продовження табл. 1

Економіко-математичний аналіз	міцний інструмент побудови: математичних моделей описування економічних явищ і господарських процесів, систем підтримки прийняття рішень щодо ефективного управління відповідними економічними процесами та системами, що досліджуються.
Економіко-статистичний аналіз	застосовується при вивченні масових явищ, процесів, фактів і виявленні тенденцій та закономірностей їх розвитку. Він також дає змогу встановити кількісний вплив окремих факторів на досліджуваний результат, виявити головні чинники, що зумовили зміни в перебігу економічних процесів.
Функціонально-вартісний аналіз	базується на функціях, які виконує об'єкт, і орієнтований на оптимальні методи їх реалізації на всіх стадіях життєвого циклу виробу. Його основне призначення полягає в тому, щоб за рахунок ліквідації непотрібних вузлів, деталей, спрощення конструкції виробу, заміни матеріалів тощо виявити і попередити зайві витрати.

Примітка: сформовано на основі [2], [3], [4], [5].

Економічний аналіз за методикою вивчення є важливим інструментом для розуміння економічної ситуації в галузі, компанії або країні. Для ефективного використання цієї методики необхідно мати доступ до різноманітної інформації та вміння проводити аналіз та вивчення даних. Застосування методики вивчення економіки може допомогти компаніям та організаціям виявити можливості для покращення діяльності та зменшення ризиків, що можуть виникнути в результаті неправильних рішень

Список використаних джерел:

1. Економічний аналіз: функції та класифікація, методи та інформаційна база URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/20480/
2. Види економічного аналізу і його інформаційне забезпечення URL: https://pidru4niki.com/82715/ekonomika/vidi_ekonomichnogo_analizu_informatsiyne_zabezpechennya
3. Порівняння URL: <https://pidru4niki.com/13331222/ekonomika/porivnyannya>
4. Загальна характеристика математичних методів URL: <https://studfile.net/preview/5648095/page:10/>
5. Специфічні методи дослідження економіки аграрних підприємств URL: <https://buklib.net/books/22978/>
6. Синькевич Н., Краузе О. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. Галицький економічний вісник. 2023. № 2 (81). С 7-15. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.007